

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen**
- **Derde principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

SAMENVATTING

Het ontwerpbesluit houdt een wijziging in van Titel V van het Energiebesluit, waarin de sociale openbare dienstverplichtingen omschreven worden waaraan zowel commerciële leveranciers als de distributienetbeheerders dienen te voldoen. Deze wijziging komt er in het kader van de uitrol van de digitale meter, die in 2019 van start ging en werd aangekondigd in de Beleidsnota Energie 2019 - 2024. De wijzigingen aan het ontwerpbesluit zijn gericht op het minimaliseren van de mogelijke schuldoopbouw, waarbij de mogelijkheden worden benut die de digitale meter biedt op het vlak van verbruiksmeting en eenvoudige activatie van de voorafbetalingsfunctie.

De voornaamste wijzigingen bij de commerciële leverancier bestaan uit het schrappen van de aangetekende zending voor het versturen van de ingebrekestelling en het inkorten van de opzeggingstermijn van 60 naar 45 dagen. Bij de distributienetbeheerder zijn de grootste wijzigingen een onmiddellijke activatie in de digitale meter van de voorafbetalingsfunctie vanaf het moment dat de netbeheerder de elektriciteitslevering overneemt nadat een leveringscontract vanwege wanbetaling werd stopgezet en voor aardgas een inkorting van de termijn voor activatie van de voorafbetalingsfunctie van 60 naar 20 dagen wanneer afnemers hun factuur bij de netbeheerder niet betalen. Op verzoek van de klant kan ook voor aardgas die voorafbetalingsfunctie sneller worden geactiveerd. Daarnaast wordt voorgesteld om de hoeveelheid nooddiediet in euro in plaats van kWh in te schrijven in het energiebesluit. Ook wordt voorzien om in situaties waar de minimale levering voor elektriciteit na advies van de Lokale Adviescommissie werd uitgeschakeld, deze automatisch terug in te schakelen wanneer de totale schuld minder dan 150 euro bedraagt in de plaats van de huidige werkwijze waarbij dit op vraag van de klant kan vanaf het moment dat 50% van de schuld is terugbetaald. Ten slotte houdt het ontwerpbesluit ook een optimalisatie van de schuldafbouw via de budgetmeter in, en een aantal aanpassingen aan de sociale statistieken die jaarlijks beschikbaar worden gesteld aan de VREG.

Het ontwerpbesluit breidt ook het toepassingsgebied uit van de steun die de elektriciteitsnetbeheerder aan een beschermde afnemer biedt voor de aankoop van een energiezuinige koelkast of wasmachine. Naast de bestaande kortingsbon van 150 euro wordt voorgesteld hetzelfde bedrag toe te kennen aan niet-commerciële instellingen of publiekrechtelijke rechtspersonen voor de verhuur met inbegrip van service en reparatiekosten gedurende 10 jaar van energiezuinige huishoudtoestellen aan een beschermde afnemer. De verhuur vormt steeds onderdeel van een traject met het oog op begeleiding bij het oplossen van energiearmoede-problemen. Naast koelkasten en wasmachines zullen ook energiezuinige droogkasten in aanmerking komen.

Voorts wordt voorzien in een verplichting voor elke leverancier die minstens 200.000 afnamepunten belevt om zijn klanten de mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van een maandelijkse facturering.

Er worden ook een aantal wijzigingen aangebracht met betrekking tot de REG-premies. Zo wordt de hoogte van de premie voor de plaatsing van een nieuwe PV-installatie aangepast zodat de voor 1 januari 2022 voorziene daling niet doorgaat en de premiehoogte op het niveau van 2021 wordt gehouden. Daarnaast wordt vanaf 1 januari 2022 een nieuwe premie ingevoerd voor niet-residentiële gebouwen waarin het asbest in het (onder)dak wordt verwijderd in combinatie met de plaatsing van een minimale fotovoltaïsche installatie.

Tot slot worden wijzigingen en verduidelijkingen aangebracht aan het materiële toepassingsgebied van de energieprestatiecertificaten. Tevens wordt er voor de energiedeskundigen type D een centraal examen ingevoerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/381 werd op 20 oktober 2021 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 18 oktober 2021 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 29 oktober 2021 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerp het advies van de VTC, de VREG, de SERV en de Minaraad in te winnen binnen een termijn van dertig dagen.

D. ADVIEZEN VTC, VREG, SERV, MINARAAD

De volgende adviezen werden ingewonnen:

- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van Persoonsgegevens (VTC) gaf op 16 november 2021 haar advies.
- De gewestelijke energieregulator VREG gaf op 26 november 2021 haar advies.
- De SERV liet bij schrijven d.d. 29 november 2021 weten geen uitgebreid advies over het ontwerpbesluit te formuleren, maar gaf twee aandachtspunten mee.
- De Minaraad gaf op 2 december 2021 haar advies.

E. TWEEDE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 10 december 2021 haar tweede principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerp het advies van de Raad van State in te winnen binnen een termijn van dertig dagen.

3. WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

Artikel 2: Op 7 december 2021 vroeg de Vlaamse Energieleverancier (VEL) op bekentenis het faillissement aan. Hierdoor werden meer dan 70.000 van haar klanten getroffen en werd de noodleveranciersregeling uit artikel 4.3.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 geactiveerd. Haar klanten die voorschotten hebben betaald waarvan het uitstaande bedrag hoger is dat het bedrag dat betrekking heeft op de tot dan toe door de VEL geleverde hoeveelheid elektriciteit of aardgas, kunnen bij de curator een schuldvordering indienen. Zij worden in het kader van de afwikkeling van het faillissement echter beschouwd als een niet-bevoorrechtte schuldeiser waardoor zij pas in laatste rang in aanmerking komen om op basis van nog resterende activa te worden vergoed.

¹ VR 2021 2910 DOC.1218/1BIS

Naar aanleiding van het debat in het Vlaams Parlement over dit faillissement is in de schoot van het Vlaams Parlement een grote consensus ontstaan om de klanten van leveranciers ook de mogelijkheid te geven om op maandelijkse basis gefactureerd te worden i.p.v. te werken via voorschotten en een afrekenings- of slotfactuur. Deze formule biedt bescherming tegen de financiële gevolgen van een faillissement wat voorschotten betreft, maar betekent dus dat de eindafnemers die de *keuze* maken om deze formule te gebruiken, dan elke maand op hun reëel maandelijks verbruik zullen worden gefactureerd. Dit heeft als rechtstreekse consequentie dat aangezien diens verbruik naargelang de seizoenen zal fluctueren, de energiefactuur in de maanden met het meeste verbruik (wintermaanden) dan op zijn hoogst zal zijn.

Er wordt dan ook voorgesteld om artikel 3.2.18, eerste lid, 4° van Energiebesluit van 19 november 2010 aan te passen waardoor een leverancier de afnemer flexibele betalingsmogelijkheden, waaronder wat huishoudelijke afnemers betreffen in ieder geval facturering op maandbasis van het gemeten maandverbruik. Deze maatregel wordt, net zoals de verplichting uit artikel 4.4.1, eerste lid, 4° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 om dynamische contracten aan te bieden, echter beperkt tot elke leverancier die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest belevt, en kan om praktische en technische redenen ook alleen worden toegepast indien er op het afnamepunt in kwestie een digitale meter is geplaatst.

De invoeging van dit nieuwe artikel, dat artikel 2 van het ontwerpbesluit wordt en op 1 april 2022 in werking treedt, vereist voorts een vernummering van het ontwerp en een aanpassing van de nummering van de in de inwerkingtredingsbepaling opgelijste artikelen.

Artikel 45: Er wordt een wijziging doorgevoerd voor de nieuwe premie voor asbestverwijdering van het dak van niet-verwarmde niet-residentiële gebouwen en de plaatsing van een nieuwe fotovoltaïsche installatie. Opdat de nieuwe fotovoltaïsche installatie wordt geplaatst op de meest optimale dakoppervlakte, die niet noodzakelijk de gesaneerde dakoppervlakte is, wordt de toegelaten locatie van de nieuwe fotovoltaïsche installatie uitgebreid naar 'een dak van een gebouw op de eigen site' in plaats van 'op het gesaneerde dakdeel'. Dit gebouw moet niet noodzakelijk een niet-residentieel gebouw zijn. Deze versoepeling wordt zowel doorgevoerd in het eerste lid van het nieuwe artikel 6.4.1/5, §1/1, als in het achtste lid, 3° van hetzelfde artikel. Voor de duidelijkheid wordt zowel in het eerste lid als het achtste lid, 3° toegevoegd dat het moet gaan om een nieuwe fotovoltaïsche installatie.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel, de werkingsuitgaven of de investeringen en schulden van de lokale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar derde principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbardienstverplichtingen en REG-openbardienstverplichtingen;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbardienstverplichtingen en REG-openbardienstverplichtingen;